

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (velkého senátu)

22. dubna 2008*

Ve věci C-408/04 P,

jejímž předmětem je kasační opravný prostředek na základě článku 56 statutu Soudního dvora, podaný dne 16. září 2004,

Komise Evropských společenství, zastoupená V. Kreuzitzem a M. Niejahrem, jako zmocněnci, s adresou pro účely doručování v Lucemburku,

účastnice řízení podávající kasační opravný prostředek (navrhovatelka),

příčemž dalšími účastnicemi řízení jsou:

Salzgitter AG, zastoupená J. Sedemundem a T. Lübbigem, Rechtsanwälte,

žalobkyně v prvním stupni,

* Jednací jazyk: němčina.

Spolková republika Německo, zastoupená M. Lummou a W.-D. Plessingem, jakož i C. Schulze-Bahr, jako zmocněnci,

vedlejší účastnice v prvním stupni,

SOUDNÍ DVŮR (velký senát),

ve složení V. Skouris, předseda, C. W. A. Timmermans, A. Rosas, K. Lenaerts, A. Tizzano a L. Bay Larsen, předsedové senátů, J. N. Cunha Rodrigues, R. Silva de Lapuerta, M. Ilešič, P. Lindh a J.-C. Bonichot (zpravodaj), soudci,

generální advokát: Y. Bot,
vedoucí soudní kanceláře: J. Swedenborg, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 6. února 2007,

po vypsání stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 11. září 2007,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Kasačním opravným prostředkem se Komise Evropských společenství domáhá zrušení rozsudku Soudu prvního stupně Evropských společenství ze dne 1. července 2004, *Salzgitter v. Komise* (T-308/00, Sb. rozh. s. II-1933, dále jen „napadený rozsudek“), kterým Soud částečně zrušil její rozhodnutí 2000/797/ESUO ze dne 28. června 2000, týkající se státní podpory poskytnuté Německem společností Salzgitter AG, Preussag Stahl AG a ocelářským dceřiným společností skupiny, nyní seskupeným pod názvem Salzgitter AG – Stahl und Technologie (SAG) (Úř. věst. L 323, s. 5, dále jen „sporné rozhodnutí“). Vzájemným kasačním opravným prostředkem požaduje Salzgitter AG (dále jen „Salzgitter“) částečné zrušení napadeného rozsudku.

Právní rámec a skutkový stav

- 2 Soud v bodech 1 až 5 napadeného rozsudku vylíčil právní rámec takto:

„1 Článek 4 UO stanoví:

„Se společným trhem uhlí a oceli se považují za neslučitelné, a proto touto smlouvou uvnitř Společenství zakázané:

[...]

- c) subvence nebo podpory poskytované státy nebo zvláštní poplatky jimi ukládané v jakékoli formě.'

2 Článek 67 UO stanoví:

,1. Každé opatření členského státu, které by mohlo citelně ovlivnit podmínky hospodářské soutěže v uhelném a ocelářském průmyslu, musí zúčastněná vláda oznámit Komisi.

2. Jestliže by takové opatření mohlo podstatným zvětšením rozdílů mezi výrobními náklady, ke kterému došlo jinak než změnou výnosnosti, vyvolat vážné porušení rovnováhy, může Komise po konzultaci Poradního výboru a Rady přijmout tato opatření:

– má-li opatření tohoto státu škodlivé účinky pro uhelné a ocelářské podniky podléhající pravomoci dotyčného státu, může jej Komise zmocnit, aby jim poskytl podporu, jejíž výši, podmínky a dobu trvání stanoví po dohodě s Komisí. [...]

– má-li opatření tohoto státu škodlivé účinky pro uhelný nebo ocelářský průmysl podléhající pravomoci jiných členských států, podá mu Komise doporučení, aby zjednal nápravu opatřeními, jež bude sám pokládat za nejlépe slučitelná s vlastní hospodářskou rovnováhou.

[...]

3 Článek 95 první a druhý pododstavec UO stanoví:

„Ve všech případech touto smlouvou nepředvídaných, kdy se určité rozhodnutí nebo doporučení Komise ukáže nezbytným k tomu, aby ve fungování společného trhu uhlí a oceli bylo v souladu s článkem 5 dosaženo některého z cílů Společenství, jak jsou stanoveny v člancích 2, 3 a 4, může být toto rozhodnutí nebo doporučení přijato na základě jednomyslného souhlasu Rady a po konzultaci poradního výboru.

Totéž rozhodnutí nebo doporučení přijaté stejným postupem případně stanoví použitelné sankce.“

- 4 Aby Komise odpověděla na požadavky restrukturalizace ocelářského odvětví, zavedla, opírajíc se o ustanovení článku 95 UO, od začátku 80. let režim Společenství povolující poskytování státních podpor ocelářskému průmyslu v určitých taxativně uvedených případech. Tento režim byl předmětem následných úprav s cílem čelit konjunkturálním obtížím ocelářského průmyslu. Postupně po sobě přijatá rozhodnutí v tomto ohledu jsou obecně nazývána „kodexy podpor ocelářskému průmyslu“.
- 5 Dne 18. prosince 1996 přijala Komise rozhodnutí 2496/96/ESUO, zavádějící pravidla Společenství pro podpory ocelářskému průmyslu (Úř. věst. L 338, s. 42),

keré tvoří šestý kodex podpor ocelářskému průmyslu (dále jen „šestý kodex podpor ocelářskému průmyslu“). Toto rozhodnutí bylo použitelné od 1. ledna 1997 do 22. července 2002.“

- 3 Soud pak v bodech 6 až 11 napadeného rozsudku připomněl skutečnosti předcházející sporu takto:

„6 Salzgitter [...] je skupinou působící v ocelářském odvětví, která seskupuje Preussag Stahl AG a další podniky činné v témže odvětví.

7 V Německu byl dne 5. srpna 1971 přijat Zonenrandförderungsgesetz (německý zákon směřující k podpoře rozvoje oblasti podél hranic s bývalou Německou demokratickou republikou a bývalou Československou republikou, dále jen „ZRFG“), který byl stejně jako jeho pozdější změny schválen [rozhodnutím] Komise [(dále jen „rozhodnutí z roku 1971“)] po přezkumu jím stanovených opatření ve vztahu k článku 92 Smlouvy o ES (nyní po změně článek 87 ES) a článku 93 Smlouvy o ES (nyní článek 88 ES). Poslední změny ZRFG byly schváleny Komisí jako státní podpory slučitelné se Smlouvou o ES (Úř. věst. 1993 C 3, s. 3). ZRFG přestal s konečnou platností platit v roce 1995.

8 Od svého počátku stanovil § 3 ZRFG daňové pobídky formou zvláštních odpisů („Sonderabschreibungen“) a rezerv osvobozených od daně („steuerfreie Rücklagen“) pro investice uskutečněné v jakémkoli závodě jakéhokoli podniku umístěném podél hranic s bývalou Německou demokratickou republikou a bývalou Československou republikou [...]. Zvláštní odpisy spočívaly v možnosti zanést do rozvahy společnosti z titulu investic, na něž mohou být poskytnuty subvence, v prvním roce nebo v letech následujících po těchto investicích

dotčeného podniku odpisy vyšší než odpisy stanovené obecnou úpravou. To znamenalo pro podnik snížení základu daně, a tedy vyšší objem peněžní hotovosti pro první rok nebo roky po investicích, čímž mu bylo poskytnuto zvýhodnění, pokud jde o hotovostní tok. Podobné zvýhodnění podnik rovněž získal prostřednictvím rezerv osvobozených od daně. Zvláštní odpisy a rezervy osvobozené od daně nebylo nicméně možné uplatnit současně.

- 9 Poté, co Komise objevila v účetní závěrce společnosti Preussag Stahl AG, jedné ze společností [...] Salzgitter [...], že jí byly mezi lety 1986 a 1995 přiznány četné podpory na základě § 3 ZRFG, vyrozuměla Spolkovou republiku Německo dopisem ze dne 3. března 1999 o svém rozhodnutí zahájit postup upravený v čl. 6 odst. 5 šestého kodexu podpor ocelářskému průmyslu, pokud jde o podpory přiznané Německem společnosti Preussag Stahl AG a dalším ocelářským dceřiným společnostem [...] Salzgitter [...]. Tímto rozhodnutím, zveřejněným dne 24. dubna 1999 v *Úředním věstníku Evropských společenství* (Úř. věst. C 113, s. 9), vyzvala Komise zúčastněné strany k předložení vyjádření k dotčeným podporám.

- 10 V rámci správního řízení obdržela Komise připomínky německých úřadů dopisem ze dne 10. května 1999, jakož i vyjádření jediné třetí zúčastněné strany, která podala připomínky, UK Steel Association, které předala Spolkové republice Německo.

- 11 Dne 28. června 2000 přijala Komise [sporné rozhodnutí], na základě kterého byly zvláštní odpisy a rezervy osvobozené od daně upravené § 3 ZRFG, a ze kterých měla [Salzgitter] prospěch, ve výši odpovídající základu umožňujícímu poskytnutí subvencí, činícímu 484 milionů a 367 milionů německých marek, kvalifikovány jako státní podpory neslučitelné se společným trhem. V souladu s články 2 a 3 [sporného] rozhodnutí nařídila Komise Spolkové republice Německo, aby požadovala tyto podpory od příjemce zpět, a vyzvala ji, aby uvedla přesné podmínky pro jejich navrácení.“

Žaloba před Soudem a napadený rozsudek

- 4 Návhrhem došlým kanceláři Soudu dne 21. září 2000 podala Salzgitter žalobu na neplatnost sporného rozhodnutí.

- 5 Usnesením ze dne 29. března 2001 bylo povoleno vedlejší účastenství Spolkové republiky Německo na podporu návrhových žádání Salzgitter.

- 6 V napadeném rozsudku měl Soud za to, že Komise na podpory udělené společnosti Salzgitter použila správně čl. 4 písm. c) UO, a nikoli článek 67 UO.

- 7 Než dospěl k tomuto závěru, Soud v bodech 111 až 115 napadeného rozsudku zejména upřesnil, že se čl. 4 písm. c) UO a článek 67 UO týkají dvou odlišných oblastí, s tím, že se článek 67 UO nevztahuje na státní podpory a že nejistoty spojené s vývojem právního režimu podpor, jež nejsou specifické pro uhelné a ocelářské odvětví v období, kdy byly přijaty první tři po sobě jdoucí kodexy podpor ocelářskému průmyslu, nemohou jeho výklad změnit.

- 8 Soud krom toho zamítl jako neopodstatněné argumenty společnosti Salzgitter týkající se nesprávného výkladu pojmu „státní podpora“ a článku 95 UO ze strany Komise, jakož i argumenty týkající se nedostatku odůvodnění sporného rozhodnutí.

- 9 Soud měl naopak za to, že Komise nemůže, aniž by porušila zásadu právní jistoty, požadovat vrácení podpor vyplacených společnosti Salzgitter v letech 1986 a 1995, a zrušil články 2 a 3 sporného rozhodnutí, týkající se povinnosti Spolkové republiky Německo požadovat zpět státní podpory, které byly předmětem tohoto rozhodnutí.
- 10 Než dospěl ke konstatování porušení zásady právní jistoty, měl Soud v bodě 174 napadeného rozsudku za to, že situace, která vyplynula z přijetí druhého a třetího kodexu podpor ocelářskému průmyslu, zakládala dvojznačnou právní situaci, pokud jde o dosah rozhodnutí z roku 1971 a rozsah povinnosti oznámit podpory poskytnuté společnosti Salzgitter po přijetí uvedeného třetího kodexu, na základě článku 6 tohoto kodexu.
- 11 Soud pak v bodě 179 napadeného rozsudku konstatoval, že Komise věděla o podporách vyplacených Salzgitter na základě ZRFG z toho důvodu, že jí Salzgitter předala svou zprávu o činnosti a své účetní závěrky pro roky 1987/1988.
- 12 Soud z toho v bodě 180 napadeného rozsudku vyvodil, že situace nejistoty a nejasnosti společně s dlouho trvajícím nečinností Komise bez ohledu na to, že věděla o podporách využívaných společnostmi Salzgitter, vytvořila v rozporu s povinností řádné péče uložené tomuto orgánu situaci dvojznačného charakteru, kterou měla Komise vyjasnit předtím, než mohla podniknout jakékoli kroky s cílem uložit vrácení již poskytnutých podpor. Soud měl tedy v bodě 182 napadeného rozsudku za to, že Komise nemůže požadovat vrácení podpor poskytnutých Salzgitter mezi lety 1986 a 1995, aniž by porušila zásadu právní jistoty.
- 13 Za těchto okolností považoval Soud za zbytečné vyjadřovat se k výpočtu výše podpor, které byly předmětem napadeného rozhodnutí.

Návrhy účastnic řízení

- 14 Svým kasačním opravným prostředkem Komise navrhuje, aby Soudní dvůr zrušil napadený rozsudek, vrátil věc Soudu a uložil společnosti Salzgitter náhradu nákladů řízení.
- 15 Salzgitter navrhuje zamítnutí kasačního opravného prostředku a vzájemným kasačním opravným prostředkem navrhuje zrušení napadeného rozsudku v rozsahu, v němž byla částečně zamítnuta její žaloba, jakož i zrušení článku 1 sporného rozhodnutí, který kvalifikuje zvláštní odpisy a rezervy osvobozené od daně, které využívala na základě ZRFG, jako „státní podpory“. Salzgitter rovněž navrhuje, aby byla Komisi uložena náhrada nákladů obou řízení.
- 16 Spolková republika Německo navrhuje zamítnutí kasačního opravného prostředku Komise, zrušení napadeného rozsudku v rozsahu, v němž byla částečně zamítnuta žaloba společnosti Salzgitter, a zrušení článku 1 sporného rozhodnutí.

Ke vzájemnému kasačnímu opravnému prostředku

- 17 Pokud Soudní dvůr vyhoví vzájemnému kasačnímu opravnému prostředku podanému společností Salzgitter, nebude třeba vyjádřit se k hlavnímu kasačnímu opravnému prostředku, který se stane bezpředmětným. Na prvním místě je tedy třeba posoudit vzájemný kasační opravný prostředek.

K prvnímu důvodu vzájemného kasačního opravného prostředku

- 18 Svým prvním důvodem vzájemného kasačního opravného prostředku, rozděleným do tří částí, Salzgitter uplatňuje porušení čl. 4 písm. c) UO a článku 67 UO.

K první části prvního důvodu vzájemného kasačního opravného prostředku

– Argumentace účastnic řízení

- 19 V první části prvního důvodu Salzgitter tvrdí, že se Soud dopustil nesprávného právního posouzení, když měl za to, že Komise se domnívala správně, že podpory, které jsou předmětem sporného rozhodnutí, podléhají čl. 4 písm. c) UO, a nikoli článku 67 UO (rozsudky ze dne 10. května 1960, *Compagnie des hauts fourneaux et fonderies de Givors a další v. Vysoký úřad*, 27/58 až 29/58, Recueil, s. 501, 523; ze dne 23. února 1961, *De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg v. Vysoký úřad*, 30/59, Recueil, s. 1, 47, a ze dne 20. září 2001, *Banks*, C-390/98, Recueil, s. I-6117, bod 88).

- 20 Podle Salzgitter nevyplývá z rozsudku ze dne 10. prosince 1969, *Komise v. Francie* (6/69 a 11/69, Recueil, s. 523), že podpory, jež nejsou specifické pro odvětví uhlí a oceli již byly před přijetím prvního kodexu podpor ocelářskému průmyslu zakázány čl. 4 písm. c) UO.

- 21 Německá vláda předkládá podobné argumenty jako Salzgitter.

- 22 Tvrdí rovněž, že Smlouva o ESUO vytvořila pouze částečnou integraci omezenou na odvětví uhlí a oceli.
- 23 Německá vláda zdůrazňuje, že vzhledem k širokému výkladu pojmu „státní podpora“ uvedeného v článku 87 ES, který se rovněž uplatňuje ve vztahu k pojmu „podpora“ v čl. 4 písm. c) UO (rozsudek ze dne 1. prosince 1998, Ecotrade, C-200/97, Recueil, s. I-7907), by použití čl. 4 písm. c) UO na takové podpory, jaké jsou předmětem sporného rozhodnutí, vedlo k tomu, že článek 67 UO by byl zbaven veškerého užitečného účinku.
- 24 Nepoužití čl. 4 písm. c) UO na podpory, které nejsou výlučně uděleny ocelářským podnikům, neoslabuje kontrolu státních podpor ze strany Komise, jelikož se na ně použijí články 87 ES, 88 ES a 67 UO. Zákaz těchto podpor by protiprávně omezil rozsah výjimek upravených v čl. 87 odst. 3 písm. a) až e) ES.
- 25 Tato vláda tvrdí, že výraz „v jakékoli formě“ použitý v čl. 4 písm. c) UO slouží pouze k odlišení samotného pojmu „státní podpora“ od podmínek udělení podpor a neumožňuje rozšířit použití tohoto ustanovení na takové podpory, jaké jsou předmětem sporného rozhodnutí.
- 26 Domnívá se, že výše uvedený rozsudek Komise v. Francie potvrzuje použití článku 67 UO na podpory, jež nejsou specifické pro odvětví uhlí a oceli, a že byl potvrzen rozsudkem ze dne 6. července 1971, Nizozemsko v. Komise (59/70, Recueil, s. 639), a výše uvedeným rozsudkem Banks.

- 27 Německá vláda má za to, že Spolková republika Německo splnila své oznamovací povinnosti tím, že ZRFG oznámila Komisi na základě článků 87 ES a 88 ES, a zdůrazňuje, že se na tento členský stát nevztahovala informační povinnost podle čl. 67 odst. 1 UO, jelikož ZRFG nebyl způsobilý citelně ovlivnit podmínky hospodářské soutěže v uhelném nebo ocelářském průmyslu ve smyslu tohoto posledně uvedeného ustanovení.
- 28 Komise tvrdí, že judikatura, které se Salzgitter dovolává, stanoví ve skutečnosti, že se článek 67 UO použije nikoli na státní podpory, ale pouze na obecná opatření, která mohou členské státy přijmout v rámci své hospodářské a sociální politiky, nebo na sektorová opatření, která se netýkají specificky ocelářského nebo uhelného průmyslu. Podle jejího názoru se naopak čl. 4 písm. c) UO použije na podpory, i když mají obecný charakter (viz zejména výše uvedený rozsudek *De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg v. Vysoký úřad*).
- 29 Komise se domnívá, že německá vláda vykládá judikaturu chybně, jelikož opomíjí rozlišení mezi obecnými opatřeními a režimy podpor, které jsou použitelné globálně, a že Soudní dvůr v žádném z rozsudků, na které se německá vláda odvolává, neodkázal na obecné režimy podpor.
- 30 Komise každopádně zdůrazňuje, že i kdyby se v projednávaném případě použil článek 67 UO, nebyla Spolkovou republikou Německo informována podle čl. 67 odst. 1 UO o jejím úmyslu použít ZRFG na podniky v ocelářském odvětví a že se tento členský stát nemůže na základě tohoto ustanovení dovolávat podpor, které jsou předmětem sporného rozhodnutí, a to ani povolení implicitního.

– Závěry Soudního dvora

- 31 Nejprve je třeba poznamenat, že zatímco čl. 4 písm. c) UO zakazuje státní podpory ocelářským a uhelným podnikům, aniž by rozlišoval podle toho, zda se jedná o individuální podporu, nebo podporu vyplacenou na základě režimu státních podpor, odkazuje článek 67 UO výslovně na státní podpory pouze u ochranných opatření, která mohou být povolena Komisí podle druhého odstavce první odrážky tohoto článku ve prospěch ocelářských a uhelných podniků, pokud jsou tyto podniky vystaveny konkurenčním nevýhodám z důvodu opatření obecné hospodářské politiky.
- 32 Z ustálené judikatury dále vyplývá, že články 4 UO a 67 UO se týkají dvou odlišných oblastí, přičemž první zrušuje a zakazuje určité zásahy členských států v oblasti, kterou Smlouva o ESUO podřizuje pravomoci Společenství, a druhý směřuje k odvracení zásahů do hospodářské soutěže, k nimž nutně dochází při výkonu pravomocí, které si zachovaly členské státy (viz výše uvedený rozsudek *Banks*, bod 88 a citovaná judikatura). Soudní dvůr z toho vyvodil, že se článek 67 UO vztahuje na obecná opatření, která mohou členské státy přijmout v rámci své hospodářské a sociální politiky, a na opatření přijatá členskými státy, která se vztahují na jiná odvětví, než je uhelný a ocelářský průmysl, která však mohou v uvedených průmyslových odvětvích citelně ovlivnit podmínky hospodářské soutěže (výše uvedený rozsudek *Banks*, bod 88).
- 33 Soudní dvůr rovněž rozhodl, že zásahy uvedené v článku 67 UO nemohou být zásahy, které článek 4 UO prohlašuje za neslučitelné se společným trhem uhlí a oceli, zrušené a zakázané v jakékoli formě (výše uvedený rozsudek *De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg v. Vysoký úřad*, strana 44). Soudní dvůr zejména zdůraznil, že totiž nelze připustit, že autoři Smlouvy o ESUO v čl. 4 písm. c) UO rozhodli, že

subvence nebo podpory udělené členskými státy v jakékoli formě jsou zrušeny nebo zakázány, a poté v článku 67 UO prohlásili, že uvedené podpory mohou být přípustné, a to dokonce aniž by byly povoleny Komisí, s výhradou opatření doporučených Komisí ke zmírnění nebo nápravě jejich následků (výše uvedený rozsudek De Gezamenlijke Steenkolenmijnen in Limburg v. Vysoký úřad, strana 43).

³⁴ Soudní dvůr rovněž upřesnil, že čl. 67 odst. 2 první odrážka UO, který umožňuje odchýlně od článku 4 UO udělení státních podpor z titulu ochranných opatření podnikům uvedeným v článku 80 UO, nerozlišuje mezi podporami, jež jsou specifické pro odvětví uhlí a oceli, a podporami, které se na toto odvětví uplatňují v důsledku obecného opatření (výše uvedený rozsudek Komise v. Francie, bod 43). Soudní dvůr tak rozhodl, že zvýhodněná vývozní reeskontní sazba představuje podporu, která musela být v projednávaném případě povolena Komisí na základě čl. 67 odst. 2 UO v rozsahu, v němž se týká odvětví, na něž se vztahuje Smlouva o ESUO (viz výše uvedený rozsudek Komise v. Francie, bod 44).

³⁵ Konečně státní podpora udělená podniku, na který se vztahuje Smlouva o ESUO, s sebou přináší stejné protikonkurenční účinky, ať se jedná o individuální podporu, nebo o podporu udělenou na základě režimu státních podpor, jenž není specifický pro odvětví oceli a uhlí.

³⁶ Vzhledem k předcházejícím upřesněním je tedy třeba mít za to, že se článek 4 písm. c) UO použije na státní podpory poskytnuté ocelářským a uhelným podnikům na základě režimu státních podpor, který není specifický pro odvětví uhlí a oceli.

37 Na rozdíl od toho, co tvrdí německá vláda, tento výklad nezasahuje do užitečného účinku článku 67 UO. Opatření obecné politiky totiž mohou citelně ovlivnit podmínky hospodářské soutěže v uhelném nebo ocelářském průmyslu ve smyslu čl. 67 odst. 1 UO, aniž by přesto představovaly státní podpory.

38 V projednávaném případě je nesporné, že Salzgitter je podnikem, na který se vztahuje Smlouva o ESUO, a že podpory, které jsou předmětem sporného rozhodnutí, nepředstavují ochranná opatření spadající pod čl. 67 odst. 2 první odrážku UO.

39 Z toho vyplývá, že se Soud nedopustil nesprávného právního posouzení, když rozhodl, že Komise měla správně za to, že se na podpory, které jsou předmětem sporného rozhodnutí, použije čl. 4 písm. c) UO, a nikoli článek 67 UO.

40 První část prvního důvodu vzájemného kasačního opravného prostředku nemůže tedy obstát a musí být zamítnuta.

K druhé části prvního důvodu vzájemného kasačního opravného prostředku

– Argumentace účastnic řízení

41 Ve druhé části prvního důvodu vzájemného kasačního opravného prostředku Salzgitter tvrdí, že se Soud dopustil nesprávného právního posouzení, když měl za to, že

se Komise správně domnívala, že podpory, které jsou předmětem sporného rozhodnutí, podléhají čl. 4 písm. c) UO, a nikoli článku 67 UO, jelikož Komise neměla pravomoc rozšířit v rámci kodexu podpor ocelářskému průmyslu oblast působnosti čl. 4 písm. c) UO.

⁴² Salzgitter se domnívá, že čl. 95 odst. 1 a 2 UO neposkytuje dostatečný právní základ pro takovou změnu Smlouvy o ESUO a že by bylo třeba dodržet postup podle článku 96 UO v jeho původním znění, nebo alespoň postup „malé revize Smlouvy“ upravený v čl. 95 třetím a čtvrtém pododstavci UO (posudek 1/59 ze dne 17. prosince 1959, Recueil, s. 533).

⁴³ Komise tvrdí, že nedošlo k žádné revizi Smlouvy o ESUO, neboť znění čl. 4 písm. c) UO zůstalo od 23. července 1952 nezměněno.

– Závěry Soudního dvora

⁴⁴ Vzhledem k odpovědi na první část prvního důvodu vzájemného kasačního opravného prostředku je třeba mít za to, že jeho druhá část je neopodstatněná ze stejných důvodů, jaké jsou uvedeny u zmíněné první části, a musí být tedy zamítnuta.

K třetí části prvního důvodu vzájemného kasačního opravného prostředku

– Argumentace účastnic řízení

45 Ve třetí části prvního důvodu vzájemného kasačního opravného prostředku Salzgitter tvrdí, že Soud popsal v bodech 112 a následujících rozhodovací praxi Komise nesprávně. Uvádí, že Komise měla za to, že se čl. 4 písm. c) UO použije pouze na podpory, jež jsou specifické pro odvětví uhlí a oceli, již od vstupu Smlouvy o ESUO v platnost, a nikoli až na počátku sedmdesátých let (viz v tomto smyslu zpráva zveřejněná Vysokým úřadem ESUO v roce 1963 s názvem „Smlouva o ESUO od roku 1952 do roku 1962“). Salzgitter také tvrdí, že pokud jde o výklad čl. 4 písm. c) UO a článku 67 UO, praxe Komise byla rozdílná v závislosti na tom, zda byla podpora vyplácena uhelným, nebo ocelářským podnikům.

46 Komise má za to, že skutečnost, že zastávala odlišný názor před přijetím třetího kodexu podpor ocelářskému průmyslu, nemá vliv na podpory udělené Salzgitter, protože tento názor nebyl zahrnut do žádného individuálního aktu, který se mohl stát pravomocným, adresovaného tomuto podniku před 1. lednem 1986, jenž je datem, kdy uvedený třetí kodex vstoupil v platnost.

– Závěry Soudního dvora

47 Je třeba konstatovat, že analýza rozhodovací praxe Komise ohledně podpor udělených podnikům, na které se vztahuje Smlouva o ESUO, nemůže mít dopad na výklad, který má podat Soud k čl. 4 písm. c) UO a článku 67 UO.

48 V důsledku toho musí být třetí část prvního důvodu vzájemného kasačního opravného prostředku zamítnuta jako nerelevantní.

49 První důvod vzájemného kasačního opravného prostředku musí být tedy zamítnut v plném rozsahu.

K druhému důvodu vzájemného kasačního opravného prostředku

– Argumentace účastnic řízení

50 Ve svém druhém důvodu vzájemného kasačního opravného prostředku Salzgitter tvrdí, že Soud porušil čtvrtou odrážku článku 5 UO a čl. 15 první pododstavec UO tím, že zamítl žalobní důvod týkající se nedostatečného odůvodnění sporného rozhodnutí.

51 Salzgitter se totiž domnívá, že Komise nevysvětlila vývoj svého právního pojetí oblastí působnosti čl. 4 písm. c) UO a článku 67 UO ani důvody, pro které se její posouzení v projednávaném případě odlišovalo od její rozhodovací praxe v uhelném odvětví nebo v podobných případech.

52 Německá vláda zdůrazňuje, že vývoj právního pojetí čl. 4 písm. c) UO ze strany Komise vyžadoval podrobnější odůvodnění sporného rozhodnutí.

53 Komise tvrdí, že se její praxe změnila již od vydání třetího kodexu podpor ocelářskému průmyslu a že tento kodex obsahuje v tomto ohledu dostatečné odůvodnění. Odkazuje zejména na bod I třetí a čtvrtý pododstavec odůvodnění tohoto třetího kodexu. Komise odmítá existenci zvláštní povinnosti odůvodnění a domnívá se, že její informační povinnost se v této věci řídí pouze článkem 95 prvním pododstavcem UO a článkem 15 třetím pododstavcem UO.

– Závěry Soudního dvora

54 Salzgitter tvrdí, že se Soud dopustil nesprávného právního posouzení, když rozhodl, že žalobní důvod týkající se nedostatečného odůvodnění sporného rozhodnutí není opodstatněný, a musí být tedy zamítnut.

55 Jedná se o právní otázku, která podléhá přezkumu Soudního dvora v rámci kasačního opravného prostředku (rozsudek ze dne 20. února 1997, Komise v. Daffix, C-166/95 P, Recueil, s. I-983).

56 Na základě ustálené judikatury k článku 253 ES, kterou lze použít na článek 15 UO, musí být odůvodnění aktu nepříznivě zasahujícího do právního postavení přízpůsobeno povaze dotčeného aktu a musejí z něho jasně a jednoznačně vyplývat úvahy orgánu, jenž akt vydal, tak aby se zúčastněné osoby mohly seznámit s důvody, které vedly k přijetí opatření, a Soudní dvůr mohl vykonávat svůj přezkum. Není požadováno, aby odůvodnění vylíčko všechny relevantní skutkové a právní okolnosti,

jelikož otázka, zda odůvodnění aktu splňuje požadavky článku 253 ES, musí být posuzována s ohledem nejen na jeho znění, ale také s ohledem na jeho kontext, jakož i s ohledem na všechna právní pravidla upravující dotčenou oblast (viz rozsudek ze dne 15. července 2004, Španělsko v. Komise, C-501/00, Sb. rozh. s. I-6717, bod 73 a citovaná judikatura).

57 V bodě 184 napadeného rozsudku měl Soud za to, že soudní přezkum, který provedl v rámci prvních tří žalobních důvodů, kterých se Salzgitter dovolávala, dostatečně prokázal, že povinnost odůvodnění byla ve sporném rozhodnutí splněna.

58 Sporné rozhodnutí totiž ve svém bodě 66 jasně a jednoznačně líčí analýzu, kterou Komise odůvodňuje použitím čl. 4 písm. c) UO na dotčené podpory. V bodech 67 až 76 a 126 až 133 tohoto rozhodnutí Komise krom toho podrobně uvádí specifická pravidla upravená kodexy podpor ocelářskému průmyslu, která jsou v platnosti od roku 1986.

59 Soud se tedy nedopustil nesprávného právního posouzení, když rozhodl, že sporné rozhodnutí neporušilo povinnost odůvodnění.

60 Druhý důvod vzájemného kasačního opravného prostředku týkající se nedostatku odůvodnění sporného rozhodnutí je tedy neopodstatněný a musí být zamítnut.

61 Vzájemný kasační opravný prostředek je tedy třeba zamítnout.

K hlavnímu kasačnímu opravnému prostředku

- 62 Ve svém prvním důvodu kasačního opravného prostředku, rozděleném do šesti částí, Komise tvrdí, že byl porušen čl. 4 písm. c) UO, jakož i třetí, čtvrtý a šestý kodex podpor ocelářskému průmyslu. Ve svém druhém důvodu kasačního opravného prostředku tvrdí, že byla porušena její práva obhajoby.

K druhému důvodu kasačního opravného prostředku

– Argumentace účastnic řízení

- 63 Ve svém druhém důvodu kasačního opravného prostředku, který je třeba posoudit na prvním místě, jelikož zpochybňuje bezvadnost řízení, v němž byl vydán napadený rozsudek, Komise tvrdí, že Soud porušil práva obhajoby, když se domníval, že postupné přijetí prvních tří kodexů podpor ocelářskému průmyslu vytvořilo dvojznačnou právní situaci, aniž by Komisi poskytl možnost předložit k tomuto bodu argumenty.
- 64 Komise zdůrazňuje, že otázky, které jí Soud položil v dopise ze dne 28. července 2003, nenaznačovaly, že by jí mohl být takový nedostatek právní jasnosti vytýkán.
- 65 Salzgitter tvrdí, že nedostatek právní jasnosti vyplývající z postupného přijetí prvních tří kodexů podpor ocelářskému průmyslu byl zmíněn v bodě 114 její žaloby, a že tedy Komise měla příležitost předložit svou argumentaci k tomuto bodu.

- ⁶⁶ Salzgitter rovněž uvádí, že Soud neporušil kontradiktorní charakter řízení, jelikož se opíral o skutečnosti, jak je Salzgitter předložila ve svých písemnostech, které měly prokázat, že byla porušena zásada právní jistoty (rozsudek ze dne 14. dubna 2005, *Belgie v. Komise*, C-110/03, Sb. rozh. s. I-2801, bod 27).

– Závěry Soudního dvora

- ⁶⁷ V projednávaném případě vyplývá ze spisu, a především z odpovědí na písemné otázky položené Soudem v jeho dopise ze dne 28. července 2003, že Komise měla příležitost upřesnit vývoj právní úpravy použitelné na podpory poskytované ocelářským podnikům na základě obecného režimu při postupném přijetí prvních tří kodexů podpor ocelářskému průmyslu a vyjádřit se k tomu, jaký právní dosah v rámci Smlouvy o ESUO má rozhodnutí o povolení přijaté na základě článku 88 ES. Komise rovněž v tomto rámci upřesnila, že článek 6 třetího kodexu podpor ocelářskému průmyslu upravuje povinnost oznámit podpory poskytnuté Salzgitter na základě ZRFG.
- ⁶⁸ Za těchto podmínek je třeba odmítnout tvrzení Komise, podle kterého jí Soud neposkytl příležitost vyjádřit se k této otázce.
- ⁶⁹ V důsledku toho je třeba zamítnout druhý důvod kasačního opravného prostředku Komise jako neopodstatněný.

K prvnímu důvodu kasačního opravného prostředku

- 70 Ve svém prvním důvodu kasačního opravného prostředku Komise zpochybňuje analýzu Soudu k porušení zásady právní jistoty ze dvou hledisek. Zaprvé tvrdí, že pravidla použitelná na dotčené podpory byla naprosto jasná, a zadruhé, že ohledně těchto podpor nereagovala opožděně. Podle jejího názoru z toho vyplývá, že celková analýza provedená Soudem, která vedla ke zrušení té části sporného rozhodnutí, jež nařizuje navrácení uvedených podpor, je právně nesprávná.
- 71 Komise také tvrdí, že se Soud dopustil nesprávného právního posouzení, když připustil, že se příjemce podpory může dovolávat porušení zásady právní jistoty.

K jasnosti právního režimu použitelného na dotčené podpory

– Argumentace účastnic řízení

- 72 Komise tvrdí, že se Soud dopustil nesprávného právního posouzení, když rozhodl, že právní situace plynoucí ze současného použití Smlouvy o ESUO, Smlouvy o ES a různých kodexů podpor ocelářskému průmyslu byla nejistá a dvojznačná.
- 73 Komise nejprve zpochybňuje analýzu Soudu, podle níž vedlo přijetí druhého a třetího kodexu podpor ocelářskému průmyslu ke zpětvzetí povolení, které Komise pro ZRFG vydala ve svém rozhodnutí z roku 1971.

- 74 Komise tvrdí, že povolení obsažené v tomto rozhodnutí, přijatém na základě Smlouvy o EHS, nemůže mít účinky v rámci Smlouvy o ESUO a že podpory ocelářským podnikům upravené v ZRFG byly před vyhlášením prvního kodexu podpor ocelářskému průmyslu zakázány (výše uvedený rozsudek Komise v. Francie, body 41 až 44). Komise má za to, že pouze na základě tohoto kodexu podpor ocelářskému průmyslu byla prohlášena povolení udělené v rozhodnutí z roku 1971 a povolení, která následovala, za použitelná na ocelářské podniky a že toto obecné povolení, které bylo dočasné, uplynulo dne 31. prosince 1981, což bylo datum, kdy skončila platnost uvedeného kodexu (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 24. září 2002, Falck a Acciaierie di Bolzano v. Komise, C-74/00 P a C-75/00 P, Recueil, s. I-7869, body 115 a 116).
- 75 Komise také tvrdí, že článek 67 UO není použitelný na státní podpory a že čl. 4 písm. c) UO zakazuje podpory „v jakékoli formě“. Zároveň se domnívá, že ji Spolková republika Německo neinformovala o podporách vyplacených společnosti Salzgitter, a že tedy tento členský stát nemůže tvrdit, že je povolila na základě článku 67 UO.
- 76 Komise dále napadá analýzu Soudu, podle které se přijetí druhého a třetího kodexu podpor ocelářskému průmyslu projevilo v další dvojznačnosti, vyplývající z nejistoty, pokud jde o použití článku 6 uvedeného třetího kodexu, který stanoví povinnost oznamovat státní podpory, na podpory vyplacené podnikům v ocelářském odvětví na základě ZRFG, protože tento režim podpor byl již povolen v rámci Smlouvy o ES.
- 77 Domnívá se, že článek 6 třetího kodexu podpor ocelářskému průmyslu stanoví jednoznačně povinnost oznamovat režimy podpor, které již byly povoleny Komisí podle Smlouvy o ES, k jejich použití na ocelářské podniky a že rozlišování mezi novými a existujícími podporami není relevantní v rámci Smlouvy o ESUO, která stanoví okamžité a bezvýjimečné zrušení všech státních podpor.

- 78 Salzgitter se domnívá, že se Soud nedopustil nesprávného právního posouzení a že Komise měla oznámit ve druhém nebo třetím kodexu podpor ocelářskému průmyslu, nebo v jakémkoli jiném oznámení, že změnila svůj výklad čl. 4 písm. c) UO (rozsudek ze dne 29. dubna 2004, Komise v. Kvaerner Warnow Werft, C-181/02 P, Recueil, s. I-5703, bod 41). Tvrdí zejména, že řada povolení ZRFG vydaných Komisí na základě Smlouvy o ES vzbudila legitimní očekávání ohledně legality této právní úpravy.
- 79 Salzgitter má za to, že se čl. 4 písm. c) UO nepoužije na obecná opatření členských států týkající se všech hospodářských odvětví, jako je ZRFG, což Komise potvrdila v prvním bodě odůvodnění prvního a druhého kodexu podpor ocelářskému průmyslu. Domnívá se, že Komise použila čl. 4 písm. c) UO retroaktivně, což je v rozporu s právem Společenství a narušuje její dlouhodobá investiční rozhodování (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek Falck a Acciaierie di Bolzano v. Komise, bod 119), a že rozhodovací praxe Komise v uhelném odvětví spočívající v tom, že se na nespécifické podpory v uvedeném odvětví použije článek 67 UO, potvrzuje tuto analýzu.
- 80 Salzgitter na rozdíl od tvrzení Komise uvádí, že článek 6 třetího kodexu podpor ocelářskému průmyslu neumožňuje určit, zda použití daňových předpisů upravených v ZRFG na ocelářské podniky měla být napříště předmětem oznámení podle Smlouvy o ESUO navzdory povolení, které bylo předtím uděleno Komisí, jakožto režimu podpor v rámci Smlouvy o ES.
- 81 Salzgitter zdůrazňuje, že použití ZRFG na ocelářské podniky nepředstavuje každopádně „záměr“ takové povahy, který by „zaváděl nebo pozměňoval podpory“ ve smyslu tohoto článku, jelikož podpora pohraničním regionům upravená v ZRFG byla poskytována dlouho před vstupem v platnost třetího kodexu podpor ocelářskému průmyslu.

82 Salzgitter rovněž uvádí, že se článek 6 třetího kodexu podpor ocelářskému průmyslu nepoužije na podpory udělené při provádění ZRFG, protože tyto podpory udělené podle povoleného režimu podpor představují existující podpory (rozsudek ze dne 5. října 1994, Itálie v. Komise, C-47/91, Recueil, s. I-4635).

83 Salzgitter má za to, že oznámením ZRFG Komisi v roce 1971 v rámci Smlouvy o EHS jej Spolková republika Německo každopádně dala Komisi na vědomí v souladu s článkem 67 UO a že povolením daňových opatření oznámených podle Smlouvy o ES Komise implicitně prohlásila, že dotčené opatření „citelně neovlivňuje podmínky hospodářské soutěže“ v uhelném nebo ocelářském průmyslu ve smyslu čl. 67 odst. 1 UO.

84 Německá vláda uplatňuje v podstatě stejnou argumentaci jako Salzgitter.

– Závěry Soudního dvora

85 Úvodem je třeba připomenout, že, jak bylo rozhodnuto v bodě 39 tohoto rozsudku, Soud se nedopustil nesprávného právního posouzení, když rozhodl, že na podpory, které jsou předmětem sporného rozhodnutí, se vztahuje zákaz uvedený v čl. 4 písm. c) UO.

86 V důsledku toho se Spolková republika Německo nemůže dovolávat implicitního povolení těchto podpor, které Komise údajně vydala na základě článku 67 UO.

87 Pokud jde o sled úvah Soudu, podle kterého přijetím druhého a třetího kodexu podpor ocelářskému průmyslu vzala Komise částečně zpět rozhodnutí z roku 1971, že nebude bránit použití ZRFG, což vytvořilo nejistotu ohledně jeho právního režimu, je třeba připomenout, že čl. 305 odst. 1 ES stanoví, že „ustanovení [...] Smlouvy [ES] nemění ustanovení Smlouvy [ESUO], zejména pokud jde o práva a povinnosti členských států, pravomoci orgánů tohoto Společenství a pravidla stanovená zmíněnou smlouvou pro fungování společného trhu s uhlím a ocelí“.

88 Z toho vyplývá, že Smlouvy o ES a ESUO jsou autonomní a že Smlouva o ES, jakož i sekundární právo vydané na jejím základě nemohou vyvolávat účinky v oblasti působnosti Smlouvy o ESUO (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 6. července 1982, Francie a další v. Komise, 188/80 až 190/80, Recueil, s. 2545, bod 31). Ustanovení Smlouvy o ES se použijí pouze podpůrně v případě neexistence zvláštní právní úpravy ve Smlouvě o ESUO (viz zejména rozsudek ze dne 15. prosince 1987, Deutsche Babcock, 328/85, Recueil, s. 5119, body 6 až 14).

89 Tím, že článek 1 třetího kodexu podpor ocelářskému průmyslu zakázal jak podpory specifické pro ocelářské odvětví, tak i podpory, které pro toto odvětví specifické nejsou, tedy Komise nemohla vzít implicitně zpět rozhodnutí z roku 1971.

90 Pokud jde o konstatování Soudu, podle kterého se přijetí druhého a třetího kodexu podpor ocelářskému průmyslu projevilo dvojznačností vyplývající z nejistoty ohledně otázky, zda následné použití ZRFG mělo být oznámeno jako „záměr“ ve smyslu článku 6 uvedeného třetího kodexu, je třeba nejprve konstatovat, že tento článek stanoví výslovně povinnost informovat Komisi o záměrech, kterými mají být na odvětví ocelářského průmyslu použity režimy podpor, o nichž již Komise rozhodla na základě ustanovení Smlouvy o ES.

- 91 Navíc, na rozdíl od Smlouvy o ES nerozlišuje Smlouva o ESUO mezi novými a existujícími podporami, jelikož čl. 4 písm. c) UO zakazuje podpory udělené členskými státy v jakékoli formě.
- 92 Soudní dvůr rovněž rozhodl, že slučitelnost podpor se společným trhem může být v rámci kodexů podpor ocelářskému průmyslu posouzena pouze z hlediska pravidel, která platila v době, kdy byly skutečně vyplaceny (výše uvedený rozsudek Falck a Acciaierie di Bolzano v. Komise, bod 117).
- 93 Z toho plyne, jak tvrdí Komise, že článek 6 třetího kodexu podpor ocelářskému průmyslu stanovil jasně a jednoznačně povinnost oznámit Komisi podpory, které mohly být společnosti Salzgitter uděleny podle ZRFG od vstupu uvedeného kodexu v platnost.
- 94 V důsledku toho se Soud dopustil nesprávného právního posouzení tím, že rozhodl jednak, že přijetí třetího kodexu podpor ocelářskému průmyslu vedlo implicitně k částečnému zpětvzetí povolení ZRFG plynoucího z rozhodnutí z roku 1971, a jednak, že článek 6 tohoto kodexu neumožňuje jasně určit, zda použití ZRFG po přijetí uvedeného kodexu podléhá oznamovací povinnosti „záměrů“, která je upravena tímto článkem.

K pozdní reakci Komise

– Argumentace účastnic řízení

- 95 Komise zpochybňuje, že o použití ZRFG na Salzgitter věděla před začátkem roku 1998, a že tedy reagovala opožděně.

- 96 Komise uvádí, že podniky, které jsou příjemci podpory, mohou mít v zásadě legitimní očekávání, že je tato podpora legální, pouze v případě, že byla oznámena, přičemž s řádnou péčí postupující hospodářský subjekt musí být běžně schopen ujistit se o tom, že byl tento postup dodržen (rozsudek ze dne 20. března 1997, Alcan Deutschland, C-24/95, Recueil, s. I-1591, bod 25), a že řešení přijaté Soudem porušuje právní jistotu a zvýhodňuje příjemce protiprávních podpor.
- 97 Salzgitter a německá vláda tvrdí, že případ, o který se jednalo ve věci, ve které byl vydán výše uvedený rozsudek Alcan Deutschland, je rozdílný, neboť zde se jedná nikoli o otázku, zda se hospodářský subjekt mohl oprávněně spoléhat na legalitu aktů vnitrostátního orgánu, ale o určení, zda Komise jednala, či nejednala včas.

– Závěry Soudního dvora

- 98 Za účelem zrušení části sporného rozhodnutí týkající se povinnosti Spolkové republiky Německo požadovat zpět podpory obdržené společností Salzgitter měl Soud dále za to, že Komise věděla o těchto podporách již od konce roku 1988, a že jelikož nereagovala před rokem 1998, porušila přijetím tohoto rozhodnutí zásadu právní jistoty.
- 99 Aniž by bylo třeba vyslovit se k otázce, zda se Soud mohl správně domnívat, že Komise věděla o dotčených podporách již od konce roku 1988, což Komise zpochybňuje, je třeba konstatovat, že odůvodnění napadeného rozsudku je, pokud jde o porušení zásady právní jistoty, nesprávné.

- 100 Je pravda, že Soudní dvůr rozhodl, že i při neexistenci promlčecí lhůty upravené zákonodárcem Společenství brání základní požadavek právní jistoty tomu, aby Komise mohla stále odkládat výkon svých pravomocí (viz v tomto smyslu rozsudek ze dne 14. července 1972, *Geigy v. Komise*, 52/69, Recueil, s. 787, bod 21, jakož i ohledně státních podpor spadajících pod Smlouvu o ESUO, výše uvedený rozsudek *Falck a Acciaierie di Bolzano v. Komise*, body 140 a 141).
- 101 V tomto ohledu je třeba připomenout, že pokud jde o státní podpory, na které se vztahuje Smlouva o ES, stanoví čl. 10 odst. 1 nařízení Rady (ES) č. 659/1999 ze dne 22. března 1999, kterým se stanoví prováděcí pravidla k článku 93 Smlouvy o ES (Úř. věst. L 83, s. 1; Zvl. vyd. 08/01, s. 339), že pokud má Komise k dispozici informace týkající se údajné protiprávní podpory, přezkoumá je bezodkladně bez ohledu na jejich zdroj.
- 102 Krom toho článek 15 nařízení č. 659/1999 stanoví, že navrácení protiprávních podpor podléhá promlčecí lhůtě deseti let ode dne, kdy byly uděleny. Jak vyplývá ze čtrnáctého bodu odůvodnění tohoto nařízení, tato promlčecí lhůta je zavedena z důvodů právní jistoty.
- 103 Ačkoli je pravda, že se tato pravidla jako taková neuplatní v oblasti působnosti Smlouvy o ESUO, vycházejí v oblasti státních podpor ze základního požadavku právní jistoty. Z toho vyplývá, že i v případě, kdy zákonodárce Společenství výslovně nestanovil promlčecí lhůtu, nemůže Komise neustále odkládat výkon svých pravomocí.
- 104 Nelze nicméně opomenout, že oznámení státních podpor je ústředním prvkem souboru pravidel práva Společenství upravujících jejich kontroly a že podniky, které

jsou příjemci těchto podpor, se nemohou dovolávat legitimního očekávání, pokud jde o jejich legalitu, jestliže nebyly uděleny v souladu s tímto postupem (výše uvedený rozsudek Alcan Deutschland, bod 25).

105 Krom toho je třeba zohlednit skutečnost, že režim stanovený Smlouvou o ESUO týkající se státních podpor se odlišuje svým zvláště striktním charakterem od režimu, na který se vztahuje Smlouva o ES (viz v tomto ohledu výše uvedený rozsudek Falck a Acciaierie di Bolzano v. Komise, body 101 a 102).

106 Z toho vyplývá, že pokud byla v rámci Smlouvy o ESUO udělena určitá podpora, aniž by byla oznámena, vede zpoždění ze strany Komise při výkonu jejích kontrolních pravomocí a při nařízení navrácení této podpory k protiprávnosti tohoto rozhodnutí o navrácení pouze ve výjimečných případech, kdy Komise zůstala zjevně nečinná a jasně porušila svou povinnost řádné péče.

107 Ačkoli tedy Soud mohl právem rozhodnout, že se příjemce státní podpory může na podporu žaloby na neplatnost rozhodnutí, které ukládá navrácení této podpory, dovolávat zásady právní jistoty, použil tuto zásadu ve věci, kterou projednával, nesprávně, jelikož nezkoumal, zda Komise nezůstala při výkonu svých kontrolních pravomocí zjevně nečinná a nedopustila se jasného porušení své povinnosti řádné péče, což jsou jediné okolnosti, které ve výjimečných případech mohou vést k protiprávnosti rozhodnutí Komise nařizujícího v rámci Smlouvy o ESUO navrácení neoznámené podpory.

108 Z výše uvedeného vyplývá, že hlavnímu kasačnímu opravnému prostředku je třeba vyhovět a napadený rozsudek zrušit v rozsahu, v němž zrušuje články 2 a 3 sporného rozhodnutí.

K vrácení věci Soudu

- 109 Z tohoto rozsudku vyplývá, že Soud v napadeném rozsudku správně rozhodl, že Salzgitter obdržela podpory, které jsou z hlediska Smlouvy o ESUO protiprávní, ale že je tento rozsudek naopak stížen vadou spočívající v nesprávném právním posouzení v rozsahu, v němž zrušuje část sporného rozhodnutí, v níž se nařizuje navrácení dotčených podpor.
- 110 Přísluší tedy Soudu, aby jednak rozhodl o otázce, zda Komise za okolností projednávané věci zůstala zjevně nečinná a zda se dopustila jasného porušení své povinnosti řádné péče, a jednak případně přezkoumal další žalobní důvody, ke kterým se nemusel vyjadřovat z důvodu, že zrušil články 2 a 3 sporného rozhodnutí, jež vycházejí z toho, že Komise nesprávně posoudila určité investice jako investice, na které se vztahuje Smlouva o ESUO, že část dotčených podpor měla být posouzena jako podpory ve prospěch životního prostředí a že zvolená rozhodná aktualizací sazba byla nesprávná.
- 111 Tyto jednotlivé aspekty sporu totiž vyžadují přezkoumání komplexních skutkových otázek na základě skutečností, které nebyly posouzeny Soudem ani projednány před Soudním dvorem, z čehož vyplývá, že věc nelze ohledně těchto bodů rozhodnout.
- 112 Věc tedy musí být vrácena Soudu.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (velký senát) rozhodl takto:

- 1) **Vzájemný opravný prostředek se zamítá.**

- 2) **Rozsudek Soudu prvního stupně Evropských společenství ze dne 1. července 2004, *Salzgitter v. Komise* (T-308/00), se zrušuje v rozsahu, v němž zrušuje články 2 a 3 rozhodnutí Komise 2000/797/ESUO ze dne 28. června 2000, týkajícího se státní podpory poskytnuté Německem společností Salzgitter AG, Preussag Stahl AG a ocelářským dceřiným společností skupiny, nyní seskupeným pod názvem Salzgitter AG – Stahl und Technologie (SAG), a rozhoduje o nákladech řízení.**

- 3) **Věc se vrací Soudu prvního stupně Evropských společenství.**

- 4) **O nákladech řízení bude rozhodnuto později.**

Podpisy.